

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptiste Mantuani Bucolica// seu Adulescentia in decem
aeglogas diuisa//**

Baptista <Mantuanus>

Hagnoiae, 1517

VD16 S 7197

De Premii Fvtvri Consyderatione.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb00004847-4

F. BAPTISTA MANTVANVS

sudine sceleris enarrari neque quicquam est quod magis animam coinquinet & influat. Nota est Archite Tarentini sententia, dicebant enim nihil scelerius, nihil periculosius mentibus humanis a natura datum quam voluptatem. Hinc reip. subuersiones, hinc tacta cum hoste colloquia, & omnia praua consilia profluere non mentiebatur. Sunt igitur sensus omnes præcipua cura coercendi, per quos tanquam per fenestras ascendit mors ad animam. Nec præclarum illud Sophoclis exemplum silentio prætereundum puto, qui sciscitatus a quodam an uenere uteretur. Dii meliora uelint inquit, libenter enim istinc tanquam ab aliqua furiosa dominatione semper fugi, sed hic sapienter respondit, Xenocrates uero sapientius egit, nam dum propter continentiam sensuum apud omnes admirabilis esset, eius discipuli tentare uoluerunt, si talem in animo continentiam habere qualem monstrabat extrinsecus. Facto itaque splendido conuiuio & præceptorem suum conuocarunt, nec alia causa nisi ut rationis eius uires largis suavioribusque perorationibus opprimerent, quod ubi factum putauerant, in lecto strato molliter eum collocabant moxque Phianim scortum nobile in cubile introduxerunt, & solus cum sola relinquitur. Oratio sceleratissimæ libidinis nobile propugnaculum, tunc quid tua possit uirtus explicasti. Percipite adulescentes, audite iuuenes, aures adhibete uiri & senes rationisque expertes. Vir multo uino madidus in molibus plumis cum meretrice iacet, remotis omnibus arbitris carnis incendia stimulant. Sed quia cognoscebat nihil peius, nihil turpius, & nihil quod ab immortalis deo grauius puniatur, nequaquam flectitur instar scopuli qui inter fluctus natura funditur, & undarum frequentium collisione uapulatur, nec mouetur, inconcussus mansit & immobilis. ADRI. Miræ uirtutis hominem narraſti, quia ea constantia mihi fuisse uidetur, quæ etiam in martyre posset admirari. GIGO. Potest etiam Periclis exemplum prædictis adiungi, qui Sophocleæ collegæ suo poetæ tragico ingenui pueri prætereuntis formam laudanti increpans dixit, hominis manus non solum a pecuniis lucro, sed etiam a libidinoso oculos aspectu continentes esse debere. Quid tibi Spurinam commemorem? qui non solum sensus continuit, sed etiam ne forma sua posset alicui sensus imprudenter gubernanti nocere prouidit. Dum enim intelligeret eximium decorem suum tanquam libidinis irritamentum multis obesse, correpto cultro nares, labia, supercilia, mentum genasque recidit, qui quia paganus & gentilis erat, maiore admiratione prosequendus est. Studeamus igitur forti inuictoque animi robore sensus nostros sic continere, ut per eos nil nisi quod nobis immortalis uitæ spem repromittat exerceamus. Veniendum nunc est ad premii futuri considerationem.

DE PREMII FUTURI CONSIDERATIONE.

Equidem filii Adriane libidinis continentia non parum laboris & sudoris præ se ferre uidetur, præsertim in adulescente, quam rem animaduertens ille rerum conditor immortalis deus magnitudinem laboris copiosa mercede pensauit. Sed quo grauior est labor, tanto maius est premium. Fortiori militi & quæ periculosa in belli seruire pertulerit, præcipuo quodam præter cæteros coro

DE VITA BEATA

ne premio donare consuevit. Tanta sunt premia quæ uirginitati debentur ut si pro eis acquirendis quisquam nostrum sub Æne specu ardentissimo Nestoris annos & ætatem Sibyllæ duplicatam uixisset, nondum tantillam partem meruisset. Quoniam precio sedes immortalis, omnis expers mœroris & tristitiæ omni plena iucunditate, omni priuata caligine, omni repleta lumine comparari potest. In qua iam factus immortalis fabricator mundi huius qui quadam mirabili prouidentia gubernatur posses assiduo contemplari. Sed foret fatius nihil quàm pauca de cœlestibus loqui, quorum minimam portiunculam Paulus agnoscens uociferabat. Quis separauit nos a charitate dei? gladius an fames? an omnia quæ possunt excogitari tormenta? O Paule quid si perfecte in regreque cognouisses pro quibus crucem Petrus, uolentam pellis detractio nem Bartholomæus, lapidum sæuissimos ictus Stephanus & alii innumerabiles perpeSSI sunt? portaturi etiam pro patria cœlesti maiora & grauiora, si potuissent. Tanta sunt igitur uirginitatis premia futura, quanta ex prædictis comprehendere potuisti, sed quid inquam comprehendere potuisti quum nostra cognitio tanti non sit ut ad contemplandum minimum quid illorum se possit erigere? Audi quæso quanta sint ea quæ nec ipsi qui uiderunt exprimere possunt. Aurelius Augustinus in se totus contractus forte semel cogitabat, quænam essent cœlestia gaudia, ut posset mandare literis, & prodesse uenturæ posteritati, & dum arctius mentis neruos collegisset in unum, ecce repente fugatis tenebris (erat enim tunc mediæ noctis conticinium) mirabile lumen emicuit. Mirantique Augustino & quærenti quis nam esset, se Hieronymum esse respondit, qui paulo ante corporis ergastulo solutus ad patriam migrauerat, & hæc uerba adiecit. Ante Augustine totum pelagus paruo uasculo concludes, ante orbem terrarum pugillo comprehendes, quam possis cœlestium gaudiorum minimum quid inuestigare, nisi ut ego nunc, sic & tu olim periculum feceris & mox ex oculis euauit. Et ut etiam de paganis mentionem faciam, nonne quæ plurimi eorum ut immortales fierent sponte sibi manus intulerunt? Nonne Zeno, Cleantes, Chrysippus, & Cato se propriis manibus necauerunt, ut in cœlum migrarent? Præterea nonne Empedocles in ardentissimum æne specum intempesta nocte se proiecit, ut citius transiret ad superos? Quia si tanta erat in illis beatæ uitæ cupiditas ut nec uitæ suæ parcerent quanto magis nos ipsi ut eam assequamur breues quasdam delectationes effugiamus? & corpora nostra studiis asperioribus consuefaciemus, ut possimus omne certamen sustinere uiriliter.

DE DIVINO AUXILIO

¶ His habitis, poterimus integram seruare integritatem si tantum res una superaddita fuerit, hoc est diuinum auxilium, neque enim quicquam nisi deo propicio recte fieri potest, quod ipse dum adhuc in terris uitam ageret, testatus est his uerbis. Sine me nihil facere potestis. Quoniam rerum deo tribuendus est honor, sed hoc auxilium facillime consequetur, qui cætera quæ prædixi firmo proposito retinuerit. Nec mos iste diuini auxilii inuocandi